

MAGYAR MAGÁNTISZTVISELŐ

A KERESZTÉNYSZOCIALISTA MAGÁNTISZTVISELŐK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGE HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelenik havonként egyszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 49. Előfizetési díj évi 3 pengő.
TELEFON: J. 409-69.

Nagy ára van az intelligenciának, nagy ára van a műveltségnek — addig amig megszerezzük. Ma a tisztviselőtársadalombanugyszólván minimális képzettség az érettségi és mennyi gondba, nélkülözésbe, fáradtságba, mennyi pénzbe kerül ez a tizenkét esztendő.

De ha az érettségi bizonyítvány vagy ennél több már a zsebünkben van, mikor minden áldozat után telve tudással és ambícióval nekivágunk az életnek, akkor látjuk csak, hogy amilyen nagy ára volt intelligenciánknak, olyan kicsi az értéke. Néhány hét múlva az iskolák újra az életbe ontják az „érettek” az elhelyezkedést keresők ezreit és ugyanakkor a vállalatok folytatják alkalmazottaik tizedelését. Nem felvétel, hanem elbocsátás a mottó és a sokezer állástalan magánalkalmazott száma természetes és mesterséges módon egyre csak emelkedik.

Vándorbotot ajánl a kezünkbe az egyik közgazdász. Az intelligencia válságáról szóló értekezésében a zsidók és csehek példáját tartja követendőnek akik nem tudván megélni hazájukban, szétszóródnak a nagyvilágban, a szélrózsa minden irányában és a tőke illetve technika vezető pozícióit foglalják el mindenütt. Hangsúlyozottan, mint nagy lehetőséget kiemeli Afrikát, amit mi eddig köznapiasan úgy ismertünk, mint a legsötétebb világörst, ahová a gazdag emberek tigris meg oroszlan — vadászat miatt mennek a bőrüket kockáztatni.

Lehet hogy igaza van a közgazdásznak sőt egész biztos, hogy van valami igaza. Az intelligencia válsága ugyanis sokkal mélyebb mint a testi munkásságé, a segítés módja jelentősen nehezebb, hatása viszont hatványozott. Már pedig a csonka határokon belül gyors megoldásról csak a fantaszták álmodozhatnak, a külföld jelentős része viszont elzárja sorompóit az idegen munkakeresők elől, tehát nem marad más hátra, mint — Afrika.

De azért mégsem ez az egyedüli és kizárólagos helyzetjavítási lehetőség. Talán még sem kell letarolnunk megmaradt kevés erdőnket vándorbotot faragván magunknak. Lapunk hasábjain nagyon sokszor több más lehetőségre is rámutattunk, mint például: a túlórázások megszüntetése, a munkaidő rendezése, az álláshalmazások letörése, a teljes nyugdíjra jogosult tisztviselők felváltása és így tovább! Nem állítjuk egy pillanatra sem, hogy jogos kívánságaink teljesítésével egy csapásra megszűnik a munkanélküliség, de több mint egy évtizede harsogjuk a közvéleménybe ezeket a — szerény lehetőségeket melyek teljesülésével ma már más volna a helyzet.

Mi úgy tanultuk és tartjuk hogy: „Itt élned s halnod kell!” Ám, ha más megoldás nincs, csak Afrika, akkor tessék hivatalosan megszervezni a kívándorlás és elhelyezkedés „piacát”.

De addig ne ajánljanak nekünk vándorbotot, amíg még azt a nagyon keveset sem tették meg, amit tenni lehet és kell az igazság, a hon polgárai és a — haza érdekében!

ács.

Felhívás!

Szövetségünk szervező- és propaganda bizottsága a reáharulók feladatok sikeres megoldása érdekében felhívással fordul a szövetség minden egyes tagjához. Erőink fokozását a mai gazdasági helyzet parancsolólag írja elő. Ezen cél elérése — a szövetségen keresztül — nemcsak a magyar keresztényszocialista mozgalom, hanem nemzeti szempontból is nagy horderejű.

A szervező munkából minden öntudatos szövetségi tagnak ki kell vennie részét! Bizton reméljük, hogy a bizottságot, mely hetenkint szerdán és pénteken este 7 órakor tartja üléseit szövetségünk helyiségében, munkájában mindenki a lehetőséghez képest támogatni fogja.

Kartársi üdvözléssel

A SZERVEZŐ- ÉS PROPAGANDABIZOTTSÁG

Meghívó

Minden tagunk, családtagjaik és ismerőseik részére az 1931. május hó 30-án este 7 órai kezdettel a **Budai Polgári Lövölde** összes helyiségeiben — székházunk alapja javára — tartandó zártkörű

majálisunkra,

amelyen különféle szórakoztató játékokon kívül, reggelig tart a tánc.

Meghívók és jegyek szövetségünkben a hivatalos órák alatt átvehetők, kívánatra meghívókat postán is küldünk. (Tagsági igazolvány pótolja a meghívót.)

Jegyek f. hó 29-ig előre váltva: Személyjegy P 1.20, családjegy (3 személyre) P 3, táncosjegy P 1. Este a pénztárnál: Személyjegy P 1.30, családjegy P 4.

Felülfizetéseket — a jótékony célra való tekintettel — köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk.

A majálist — tekintettel a rendelkezésre álló fedett helyiségekre — rossz idő esetén is megtartjuk.

Közlekedés: villamossal 4, 51, 61 és 71 sz. Autóbusz: 5 és 17 sz.

Kartársak! Reméljük, hogy minden kartársunk megváltja jegyét és tőle telhetőleg hozzájárul majálisunk erkölcsi és anyagi sikerének biztosításához, székházunk alapjának növeléséhez.

Racionalizálás és a gazdasági válság.

Akik a gazdasági életben a racionalizálás hívei, azok tulajdonképpen nem gondolnak másra, minthogy a technika és szükségleti fejlődés folytán szétágazó termelést bizonyos egységbe foglalják és ezáltal olcsóbbá teszik. Eleinte azt az álláspontot hirdették, hogy a racionális gazdasági berendezkedés egyformán javára lesz a gazdasági és szociális életnek, a termelőnek és fogyasztónak, a munkaadónak és a munkavállalónak. Egészen bizonyos, hogy azok, akik a világháború után a gazdasági szervezetek munkáját ésszerűvé, következetesebbé akarták tenni, az általános gazdasági érdekeket kívánták szolgálni.

A racionalizálás mesterei kétségtelenül a németek és így természetes, hogy a gazdasági alakulatok szellemét nálunk is a német példa irányítja. Németországban a gazdasági válságnak ugyanolyan jelenségei mutatkoznak, mint nálunk, ezért figyelemre méltó az a beszéd, melyet *Brüning* kancellár a német ipari kongresszuson mondott a racionalizálás ellen. Ezen a kongresszuson a német kancellár azon véleményének adott kifejezést, hogy a gazdasági válság nagy kiterjedésének első sorban a racionalizálás volt az előidézője, mert a termelés megszervezése helyett azt megzavarta, az elbocsátásokkal és leépítésekkel a munkanélküliek tömegét zúdította a társadalomra, ami nagy teherterhelés a gazdasági életre, azonkívül a fogyasztók számát is csökkenti.

Nem lett volna szabad a racionalizálás tervéért feláldozni a dolgozók tömegeit, hanem úgy kellett volna átszervezni a gazdasági élet bizonyos alakulatait, hogy tisztviselők és munkások, valamilyen formában foglalkoztatva legyenek. Bár elismerjük, hogy a fejlődés egyszerűsítéseket követel, megkívánja, hogy mindent a legolcsóbban, a legkevesebb munkapazarlással és a legközvetlenebbül termeljünk, de amikor azt látjuk, hogy a minden tervszerűség nélkül keresztül hajszolt racionalizálás nemcsak a legyőzött országokat, hanem a győzteseket is válságba sodorta, tudtára kell ébrednünk annak, hogy helytelen útra tévedtünk. Tudjuk, hogy a gazdasági élet illetékes tényezői a racionalizálás eredményéből levonták a tanulságot, de ez nem elég, hanem gondoskodni kell az elkövetett hibák reparálásáról is.

Terjed az a vélemény, hogy a gazdasági élet jobbra fordulása rövidesen bekövetkezik, ami a válság egyik relatív okát, a lelkek bizalmának válságát szünteti meg. Nagyon öröndetes jelenség, hogy viszszatérőben van a bizakodás, mert a lélektani tényezők a gazdasági életben is nagyon érvényesülnek. A közhangulat befolyásolja a gazdasági élet jelenségeit és eseményeit és ezért kétségtelen, hogy a bizalmi kérdés teljes megoldása óriási lépéssel vinné közelebb a gazdasági válság megoldását is.

A racionalizálás mellett a megoldatlan hitelké-

dés az a tényező, amelyik a gazdasági válság kimélyüléséhez hozzájárul. A gazdasági élet hitelre van felépítve, a hitelnyújtásnak az alapja, pedig az arany. Két olyan állam van — Franciaország és az Egyesült Államok — amelyeknek birotkában jelentős aranykészlet van. Ezek akkor, mikor a többi államból kiszívták az aranyat, úgy képzeltek el, hogy azok rovására meg fognak gazdagodni, — pedig ők is belekerültek a válság világsodrába. Vajjon miért? Mert a túlsok arany az, ami megbénítja a termelést náluk, viszont másutt az arany hiánya az, ami lehetetlenné teszi a vásárlást. Ezért kénytelenek lesznek aranyukkal kimenni idegen országokba, hogy életre keltsék a hitelt, amelyet eddig megfojtani igyekeztek. Ezért van ma jogosultsága az optimizmusnak és ezért remélhetjük, hogy a fordulat rövidesen bekövetkezik a válság történetében.

Ugy látjuk, hogy Európa új gazdasági konstrukció küszöbén áll és reméljük, hogy mi ebben az új konstrukcióban majd úgy tudunk elhelyezkedni, hogy gazdasági életünk biztosabb és a magyar nemzet fejlődése szempontjából több garanciát nyújtó lesz. Jól tudjuk, hogy a mezőgazdasági termelés növelése, javítása és elhelyezése, az ipari fejlődés és a kereskedelem fellendülése elsősorban rajtunk kívül álló tényezőkön mulik, nevezetesen azon, hogy Európa gazdasági élete, mikor egyensúlyozódik ki annyira, hogy a többtermelésnek értelme is legyen, de azt is tudjuk, hogy eme kívánság virágba szökkenésének első feltétele az, hogy a racionalizálás mai gyakorlata mielőbb megszűnjék. Ezért ha válságról beszélünk és ha reménykedni akarunk, a változás bekövetkezésében, akkor egy kissé fordítsuk befelé is tekintetünket. Vessünk számot önmagunkkal, hogy mennyire járultunk mi is hozzá eddig folytatott gazdasági politikánkkal a mostani szomorú viszonyok bekövetkezéséhez és próbáljuk megfordítani cselekvéseink rendszerét, hátha úgy jobb lesz.

Bauer Emil.

III-ik és IV-ik vitaestünk.

Ritka kitüntetés érte Szövetségünket az elmúlt napokban akkor, mikor *Tobler* János országgyűlési képviselő egy hét leforgása alatt két egymást kiegészítő előadást tartott a keresztényszocializmusról és a tagavató vacsorán az avató beszédet mondotta. Mielőtt az előadás dióhéjban sűrített kivonatát megkísérelnők visszaadni azok részére, akiknek nem volt alkalmuk azokat végighallgatni, helyütt is őszinte köszönetünket tolmácsoljuk az előadónak, hogy nagy elfoglaltsága mellett három estén keresztül ismertette mélyenszántó előadás keretében a keresztényszocialista gondolat alapvető igazságait.

Órákon keresztül kellene beszélnie — úgymond — és még akkor sem merítené ki a keresztényszocialista gondolat alapvető igazságait.

cializmus fogalmát. Ezért csupán annak kereteit kívánja ismertetni nagy vonásokban. Ha a mai társadalmi, politikai életet nézzük, azt látjuk, hogy e kérdésekben nagy bizonytalanság uralkodik. Európában két világnézet harcol egymással, a szocialista, illetve kollektivistá álláspont, mely a mai társadalmi berendezkedéssel szemben kíván érvényesülni. Így az emberekben felébredt a vágy valami után, miért új irányelveket keresnek.

Szólott a konzervativizmusról, melyet a liberálisizmus váltott fel és ennek reakciójaképpen jelentkezett a szociáldemokrácia. A kommunizmus, a szociáldemokráciában már nem hisz és nem tartja elég radikálisnak. Mióta a világ fennáll, látjuk ezeket a rendszerváltozásokat, ma mindössze annyi különbség van, hogy a rendszerek gyorsabban váltják fel egymást. Ebből a rendszertelenségből, mint a nemzet és társadalom megújulására egyetlen alkalmas eszköz: a keresztényszocializmust jelöli meg.

Bevezető szavai után a keresztényszocializmus ismertetésére tért át. A keresztényszocializmus nem pártprogram, hanem egy polgári irány, egy világnézet, egy darab evangélium. Benne van az evangéliumban, melyből írott kátét a gyakorlatban kell megvalósítani. Az emberiségnek ma három dologra van szüksége: *békére, fejlődésre és haladásra*. Egészséges fejlődés és haladás pedig csak úgy képzelhető el, ha az emberiség a békét megteremti. Példákkal illusztrálta, hogy az emberiség az utóbbi 30—40 év alatt mennyit fejlődött és haladásában a világháború mennyire visszavetette. Kiemelte, hogy a mai társadalmi berendezkedésben az ember milyen alárendelt szerepet játszik. A termelési rendszert okolja a mai nagy munkanélküliségért, amely a materiát az emberi munka felé helyezi. Nemcsak gazdasági, hanem kulturális vonatkozásokban is szükség van a haladásra.

A keresztényszocializmus, mely az igazi demokrácia megtestesítője, az egyetlen kivezető út a társadalmi rázkódtatások bonyodalmaiból, mellyel a vallás és a haza, a kereszténység és a nemzeti fejlődés összetartozó fogalmak. Egyetlen nemzet sem állhat fenn, nem virágozhatik, nem fejlődhetik az általános jólét és kultúra útjain a jogrend biztonsága, a tekintélytisztelő, az erkölcsiség és a szeretet elveinek szilárdsága nélkül. Azonban sem igazi jogrend, sem tekintélytisztelő, sem erkölcs, sem szeretet nem képzelhető el az evangélium támogató ereje nélkül.

Ezután a keresztényszocialista szakszervezet ideáját veti fel, melynek iránya nemzeti, keresztény, demokratikus és szociális. Vannak keresztényszocialista törekvések, gazdasági, társadalmi és politikai téren. A politikai vonatkozásokat szándékosan nem érinti, bár ez volna a leghálásabb feladat, mert csak kritikát kellene gyakorolni, azonban ez csak negatívum és bennünket ebben a pillanatban csak a pozitívumok érdekelnek. A keresztényszocialista mozgalom fejlődésének egyik kerékkötője az, hogy nélkülözük a kidologozott világprogramot, pedig erre

szükség van, mert egyes gazdasági kérdésekben ismernünk kell a világ összes keresztényszocialista dolgozóinak álláspontját. Utal a linzi programra, mely „*Mi hiszünk Istenben*” jelmonddal kezdődik. Ebben a mondatban visszatükrözik az egész keresztényszocialista mozgalom és azért, ha a jelmondat igéi miatt ellentétbe kerülnének is a dolgozók bizonyos részével, hibának nem tartja.

Itt felvetődik a kérdés, vajon a keresztényszocialista mozgalom felekezeti alapon áll-e? Határozottan állítja, hogy *nem felekezeti* mozgalom, hanem az evangélium alapján áll, mely minden keresztény vallásnak az alapja. Foglalkozik a tekintély és magántulajdon kérdésével, melynek lerombolását nemcsak azért nem fogadjuk el, mert ellentétben áll az evangéliummal, hanem azért, mert etikai felfogásunk még annak gondolata ellen is fellázad. Mi a magántulajdon elvét elfogadjuk, de annak végesnek kell lenni, nehogy egyik végtelből a másikba essünk. A hatalmon lévőknek nemcsak jogaik, hanem kötelességeik is vannak.

Ezután a *munkanélküliség* problémájával foglalkozik. Elsősorban a termelési rendszert hibáztatja, mely a gépet az ember fölé helyezte, ezért a legelső teendő *a termelési rendszer megváltoztatása* kell, hogy legyen. A termelési rendszerben meg kell szűnni annak az állapotnak, hogy az éhbérért dolgozók munkájának gyümölcsét a részvényesek külföldre vigyék. Nagyobb befolyáshoz kell jutni a produktív munkának!

Híve az *üzemi választmánynak*. Németországban minden évben megválasztják az üzemi választmány tagjait és a gyors javulást a szakszervezetek munkájának kell betudni. A szervezkedés nagy nevelő hatással van a dolgozókra. Ismerteti az üzemi választmány előnyeit, melyet nem szabad aláértékelnünk.

Egyetlen módot ismer, mely a helyzetet rendezni képes volna és ez a *kollektív szerződés* szisztémája, melynek megvalósulása feltétlen eredményre vezetne. Ha komolyan foglalkozunk ezzel a kérdéssel, akkor azt a keresztényszocialista alapon feltétlen meg lehet oldani.

Még a *munka szabadságáról* szökött, melynek törvénybeiktatása már soká nem késbet.

Ezekből a törekvésekből azonban valóság csak akkor lesz, ha a tömegek teljesen átérzik az eszmélsőrendű fontosságát és zárt sorokban csatlakoznak a keresztényszocialista szervezetekhez. Ha magunk nem segítünk önmagunkon, akkor másától még kevésbé várhatjuk azt. A keresztény dolgozók mozgalmanak megszervezésére feltétlen szükség van, de ha azok, akiknek mellettünk volna a helyük nem teljesítik kötelességüket, akkor a legszebb gondolat is csak írott malaszt marad.

A nagy tetszéssel fogadott előadást vita követte, melyben szövetségünk tagjai tartalmas felszólalásokkal vettek részt.

A középfoku képesítésű erdészek önkéntességi joga.

Tudvalévő, hogy szövetségünk kebelében működő Erdész szakosztály tagjai, a hatóságok rideg magatartása miatt, még ma sincsenek a katonai önkéntességi jog birtokában. E tárgyban beadott kérvényük legutóbb is elutasított, holott az erdészeti középfoku tanintézetek tananyaga a M. Kir. Erdőgazdasági Szakiskolával egyenlőek, s az 1912-ik évi XXX. és XXXI-ik t.-c., mely a véderőről szól, az erdészeti középfoku tanintézetek végzett növendékei részére az egyéves önkéntességi szolgálatra való jogosultságot már meg is állapította. Érdekes megemlíteni, hogy végbizonyítványukat az u. n. utódállamokban is elismerték a nélkül, hogy külön vizsgát kellett volna letenniük.

Reméljük, hogy az egybe gyűjtendő újabb adatok az illetékes fak orokat végül is meg fogják győzni arról, hogy az országnak nemzeti és keresztény alapon álló erdészei minden tekintetben érdemesek és jogosultak az önkéntességi jogra.

Pécsi helyicsoportunk közgyűlése

Pécsi helyicsoportunk 1931. évi április hó 19-én d. e. 11 órakor a Nádor-szálló kéktermében Pécsen tartotta rendes évi tiszttalálkozó közgyűlést, amelyen szövetségünket Kedvessy György ügyv. alelnökünk képviselte.

Az ujonnan megválasztott tisztikar tagjai lettek: Elnök: Papp Elek, alelnök: Boros Pál, titkár: Husinszky Endre, pénztáros: Tólos Imre, ellenőr: Bobánovits Árpád, háznagy: Rudolf Viktor, könyvtárosok: Feuerstaller Ilonka és Somogyi Gyula. Választmányi tagok: Légrády Ferenc, Stamler Béla, Czéh József, Sreek József, Reinhardt Antal, Bobánovits Ferenc, Horváth-Bors Ilonka, Gergács Amália, Szőke Lajos és Oláh Gyula. Választmányi póttagok: Sontag Dezső, Holoba János és Kovács Lajos.

Kedvessy György ügyv. alelnökünk először a megválasztott tisztikart üdvözli beszédében, majd az adminisztráció mintaszerű elvégzésére hívta fel a tisztikar figyelmét, mert — szerinte — egészséges szövetségi élet csak kifogástalanul működő adminisztráción épülhet fel. Reméli, hogy az új tisztikar hivatásának teljes mértékben eleget fog tenni és ezen reményben Szövetségünk jóakaró és áldozatkész támogatásáról biztosította a csoportot.

A tisztikar nevében Papp Elek újból megválasztott elnök köszönte meg a bizalmat. Programját egy szóban sűriti össze: „Kötelességteljesítés.” Kéri a szövetség kilátásba helyezett támogatását, amiért előre is köszönetet mond. Egyben megköszöni Kedvessy György ügyv. alelnöknek ezen közgyűlés előkészítésében kifejtett fáradozását.

Felszólaltak még Légrády Ferenc választmányi tag, Boros Pál alelnök, Stamler Béla választmányi tag, majd Horváth-Bors Gyula a pécsi Keresztényszocialista Szakszervezetek Vezérlebizottságának elnöke köszöntötte a csoportot és annak új vezetését, s ezzel a közgyűlés háromnegyed 1 órakor véget ért.

Átlépett már segélyezésre jogosító tagdíjosztályba? Akkor fizet be filléreket, amikor könnyebben nélkülözheti és akkor kap vissza pengőket, amikor legnagyobb szüksége van rá!

Tagavató.

Április 11-én este tartotta Szövetségünk immár szokássá vált tagavató estélyét a Népszövetség helyiségében a tagok élénk érdeklődése mellett. A tagavató beszédet Tobler János országgyűlési képviselő tartotta.

Magasszárnyalásu beszédében rámutatott a magántisztviselő társadalom bajaira. Különös tekintettel az elhelyezkedés problémájára. A ma magántisztviselője akkor, mikor élethivatásának megfelelő alkalmazást nem talál, kénytelen olyan helyen keresni a mindennapi kenyeret, hol eddig nem kereste és misem bizonyítja jobban elhivatottságát, mint az, hogy felül tud emelkedni megkötöttségén és nem irtózik olyan munkától sem, melynél nevelése, tanulmányai, intelligenciája, valamint tudása alapján több illeti meg. Ezt a folyamatot, melyet sokan szeretnek gazdasági krízisnek elkeresztelni, nem lehet ölbetett kezekkel nézni, nem lehet pusztán az Istentől vagy mástól várni annak megjavítását, hanem egyetemlegesen hozzá kell járulni, erőink megfeszítésével kell küzdeni. Mert akik dúslakodnak a földi paradicsom minden anyagi eszközében, azok megtalálják az összetartozás útját, csak mi — magántisztviselők — nem szervezkedünk. Pedig ha tudnók, hogy a magántisztviselők szervezkedése milyen elsőrendű fontossággal bír, biztosan nem késlekednének. Gazdasági szempontból helyesen cselekszenek azok, akik szervezkednek. Ezt megkívánja a fejlődés, mely magával hozza a régi dogmák megszűnését és újak keletkezését. Mindez pedig nem csökkentheti az olyan nagyon szükséges törekvéseknek erőteljes megindítását és az ezek érdekében való munkálkodást. A háború után a világ arculata átforgalmódott, alkalmazkodnunk kell nekünk is ehhez az új irányhoz, és annak a tudatnak meg kell változnia, hogy az újdonság csak rövid ideig tart, mert az új kor szelleme elsőpri az, aki útjában áll.

Nem esodálozik azon, hogy az átmenet nem megy minden zökkenő nélkül, ezért a mai estét arra szánta, hogy a lelkekbe világot gyújtson. Jelenünk nagyon sivár, a magántisztviselő társadalom teljesen ki van szolgáltatva a munkaadó kénye-kedvének és mégis ölbetett kézzel várja, hogy valaki kikaparja számára a sült gesztenyét. A múlt században megengedhette magának ezt a luxust, de ma jogai érvényesítésére meg kell ragadnia az egyedül alkalmas, nem lekicsinyelendő eszközt: a szervezkedést.

Sokszor érez magában lelkiismeret-furdalást és ilyenkor önkénytelenül is felteszi a kérdést: „Nem vétkezünk-e akkor, amikor külön alakítjuk meg szervezeteinket és nem a tuloldallal együtt?” Kételyei azonban elmúlnak akkor, ha arra gondol, hogy nem rajtunk múlik a közös platform megteremtése. Mi nemzeti alapon állunk, ismerünk Istent, így nem járhatunk közös utakat azokkal, kik tagadják az Isten és Haza fogalmát. Ezek a sarkalatos ellentétek zárják ki, hogy együtt haladjunk velük mi, akiknek nemesak gyomrunk, hanem lelkünk is van.

A keresztényszocializmus nemzeti és keresztény. Addig volt nagy a nemzet, míg a szabadkőművességtől távol tudta tartani magát. A keresztényszocializmus magna chartája benne foglaltatik a tizparancsolatban. A Rerum Novarum sem áll semmivel sem hátrább, mint más szociális alkotás. Szociális, mert nem is lehet más, ugy cselekedeteiben, mint gondolatvilágában. Szociális problémák mindig voltak és lesznek, melyek megoldásánál tekintetbe kell venni amit a magyar dolgozók társadalma kíván. A praktikus élet-

tel, annak szükségleteivel állandó kontaktusban kell maradni és ahhoz mindenkor simulni kell. *Szellemi és fizikai dolgozók érvényesülése.* Ne tekintsek az embert gépnek, ha pedig annak tekintik, emlékezetbe idézi, hogy csak az a munkás válik gépemberré, akinek az *egész jövedelme* elsőrendű szükségleteinek kielégítésére elegendő csak. A modern organizációban a munkán nincsen ugyan a munkás keze, és a termelés eredménye legtöbbször személytelen, de azért annak eredménye mégis az egyén lelke és irányító szellemétől függ. Ebből következik, hogy érvényesüljön a tehetség és ne játszon közre a protekció!

Ez a mi demokráciánk:

Tobler szavait szünni nem akaró tapsorkán követte. Vacsora után a társaság igen jó hangulatban a késői órákig maradt együtt.

Igy is lehet?

Egy állástkereső apróhirdetés szövege:

Francia és flamand-nyelven beszélő, Belgiumban nevelkedett fiatal urileány, gépirásban jártas, alkalmazást keres. „Szolid” jelige.

Válasz:

Budapest, 1931 ápr. 6.

Igen örülnék, ha volna kedve a francia nyelv konverzáására heti egy, vagy két ízben d. u., esetleg este szórakozás közben. T. i. elmennénk együttesen cukrászdába, étterembe, ahol franciául társalognánk. Tudom, hirdetésének más célja volt, azonban komolyabb elfoglaltsága mellett talán némi szórakozáshoz is lesz majd ideje és kedve.

Gondolja meg a dolgot és írjon e hét folyamán, hogy hol és mikor beszélhetnénk meg a dolgot.

Szives üdvözzel

Dr. KOVÁCS ISTVÁN

Bpest, I., Lovas-ut 25.

Röpke megjegyzés:

Doktor ur, eltévesztette a házszámot! Gondolja meg, hogy legalább is izléstelenség ez a dolog és sürgősen kapjon lóra, nehogy utolérje a nemezis. Mert Fortuna szekerén is okosan kell ülni!

HA **segélyezésre**
jogosító
tagdíjosztályba
lép át,

AKKOR

munkanélküli-,
beteg-,
házassági- és
születési

SEGÉLYRE VAN IGÉNYE.

Az egész világ készül a Rerum Novarum 40 éves jubileumára.

II.

Megszüntek a céhek, a vallásos szellem pusztult s a munkásság védtelenül állt a szivtelenség, a konkurencia, a kapzsiság féktelenségével szembe. A termelés és a kereskedelem kevesek monopoliumává vált.

A szociáldemokrácia megkárosítja a munkásságot.

A szociáldemokraták, miután felköltik az irigységet, azt hangoztatják, hogy a magántulajdon eltörlése szükséges s azt hirdetik, hogy minden baj megszűnik, ha a tulajdon a közösség kezébe megy át. Ez a program meg nem oldható s ezért megkárosítja a munkásságot, erőszakkal elnyomja a jogos tulajdont, tehát igazságtalan. A munkást az a cél vezeti, hogy tulajdont szerezzen s munkaerejének befektetésével teljes jogot nyer, nemcsak arra, hogy bérét követelhesse, hanem arra is, hogy azzal belátása szerint rendelkezzen. Ha ezt ingatlanba fekteti, előlött is szabadon rendelkezhetik, akárcsak munkabére fölött.

A magántulajdon megfelel az emberi természetnek. A magántulajdon támadása ósdi elmélet. A földre fektetett munka nem választható el a talajtól, nem méltányos, ha idegen szedi le gyümölcsét, amely azt illeti teljes joggal, aki érte fáradozott.

A magántulajdon és a család.

A magántulajdon jogát az egyes emberre nézve a természet maga szentesíti s ez a jog a családfőre még fokozottabban áll. A természet figyelmezteti a családfőt, hogy gyermekeiről gondoskodjék, ezt pedig csak magántulajdon által teheti. A családnak legalább annyi szabadsággal kell rendelkeznie, mint az államnak, s mert régebbi alakulat, mint az állam, jogai a természethez közelebb állanak, mint az államé. Végzetes tévedés feltételezni, hogy az államnak joga van behatolni a családi szentélybe is. Igaz ugyan, hogy az állam segíti és védi meg a családokat, de ez nem jelenti a polgári jogok megsértését. Ezen a ponton azonban az államhatalomnak megálljt kell vezetnie. A természetjog tiltja e korlát átlépését. Az atyai jogot az állam nem veheti el. Amikor a szociáldemokraták a szülői gondoskodás mellőzésével az állami gondoskodást hozzák be, a természetjog ellen cselekszenek és szétszakítják a családi kötelékeket. Gyűlöletes rabszolgaságot rakna ez a polgárok vállára. Megszüntetné a szorgalmat, odaadást s kiapadnának a gazdagság forrásai. Az álmodott egyenlőség helyett nem volna más, mint minden különbségnélküli nyomor.

Az egyház közreműködése.

Az egyház és vallás kellő támogatása nélkül e kérdések meg nem oldhatók. De mindenesetre más tényezők: államfők, munkaadók, a gazdagabb osztály s az elsősorban érdekelt fél, a munkások hathatós közreműködése is szükséges. De nyomatékosan hangsúlyozzuk: meddő marad minden fáradozás, ha az egyházat mellőzzük.

Az egyház hirdeti az evangéliumi tanokat, melyek elsimitják, vagy enyhítik a harcokat, kiműveli az értelmet, szabályozza az erkölcsi életet s kellő határok közé szorítja az állami hatalmat.

A munkáskérdés alapvető elvei.

A teljes és minden vonalon való egyenlőség a polgári társadalomban lehetetlenség. A szociáldemokraták küzdelme az egyenlőségért, a természet berendezkedése ellen, hiu és reménytelen marad. Az emberi képességek különbözők, ezért az életben is megvannak az egyenlőtlenségek, de ez meg is felel az egyén s a társadalom szükségletének. A különböző tevékenység és munkásság éppen ezen alapul. Tőke és munka nem állhat fenn egymás nélkül. A rend az egységen épül fel. Az örökös harc felfordulást és rabságot jelent. A harc megszüntetésére a kereszténység óriási erőket vonultat fel. A vallás dönti meg az osztályok közötti válaszfalakat.

A munkások számára a következő kötelességeket állítja fel: a bérszerződésben megállapított kötelességet jól és lelkiismeretesen teljesítse. A munkaadót sem vagyonában, sem személyében megtámadni nem szabad. Tartózkodjék az erőszaktól, ne vetemedjék lázadásra, ne szövetkezzék felelőtlen elemekkel.

A gazdagok és munkaadók részére a következő kötelességeket állapítja meg: A munkásokkal nem szabad rabszolgák módjára bánni. A munkás személyes méltóságát mindenkor tiszteletben kell tartani. A tisztességes munka nem alacsonyítja le az embert, sőt a munkás becsületére válik. Szégyen és gyalázat volna az embert áruként saját nyereségére kizsákmányolni, a munkást csupán testi ereje után mérlegelni. A munkás vallási és szellemi szükségleteire legyenek tekintettel a munkaadók. A vétkezés és bűnözés alkalmát el kell távolítani, a házasság és takarékoság szellemét ápolni kell. Erőn felül megterhelni a munkásokat nem szabad, sem olyat követelni, amire öregségük vagy nemük miatt képtelenek.

A munkaadók legfőbb kötelessége, hogy a munkásnak megadják a jog és igazság követelte bért. Hogy azonban ennek mértékét meg lehessen állapítani, minden körülményt figyelembe kell venni. Isteni és emberi jog elleni merénylet a szükségben levőket kizsárolni, mások nyomorából nyereséget kovácsolni. A munkás jogos bérét megvonni súlyos véték, mely az égbe kiált bosszuért. A vagyonosok ne sértsék meg vagyonukban hatalmaskodásukkal, rossz bánásmóddal, kapzsisággal a munkásokat. Ezt annál kevésbé szabad megtenniök, minél kevésbé vannak azok megvédve az erőszak ellen. Minél kisebb a munkás vagyona, annál szentebbnek kell tekinteni.

Az Egyház tanításának lényege abban rejlik, hogy kölömbiséget tesz a javak jogos birtoklása és azok igazságos használata között. Az ember a javakat ne mint sajátját, de mint közös jót tekintse abban az értelemben, hogy belőle a szükségben levőket támogassa. Önmaga megrövidítésére senki sincs kötelezve, ha azonban önmagunkról gondoskodtunk, juttassunk javainkból a szűkölködőknek. A legvégső szükség esetét kivéve, erre nem az igazság, hanem a keresztényi szeretet kötelez.

(Vége)

HIREK

A Keresztényszocialista Magántisztviselők Országos Szövetsége központi helyisége: Budapest, VIII., József-körút 49. II. emelet. Hivatalos órák: minden hétköznap d. e. 9—12-ig és d. u. 2—8-ig. Telefon: J. 409—69.

Hitelszövetkezetünk ugyanott. Hivatalos órái: a Szövetséggel azonosak, pénztári órák hétfőn, szerdán és pénteken este 6—8-ig.

Szövetségünk ügyésze: Dr. Babits Sándor ügyvéd, Budapest, II., Filler-utca 11/a. Telefon: Aut. 537—50. Mindennap 1/2 és 5 óra között fogad fenti irodájában. A Szövetség helyiségében is tart hivatalos órát minden hó 15-én és utolsó napján este 6—7-ig.

Bizottságok. Az 1931. évi március hó 20-án tartott választmányi ülésen megválasztott bizottságok tagjai: *Segélyező és jóléti bizottság tagjai:* Zuber Károly, Wagner Gyula. *Békkeltető és fegyelmi bizottság tagjai:* Siposs Imre, Kismándor Sándor, Csenky Imre, Beiger Ferenc, Lenkey Bertalan. *Szervező és propaganda bizottság tagjai:* Kedvessy György ügyv. alelnök (hivatalból), Kismándor Sándor, Bauer Emil, vitéz Vágvolgyi Ferenc főtitkár (hivatalból), Mikes Ödön, Wagner Gyula. *Sajtóbizottság tagjai:* Kovács Gyula, Kertész Jenő, Bauer Emil. *Kulturbizottság tagjai:* Deák Hugó, Lenkey Bertalan, Bohacsek Péter, Bauer Emil, Nevezky József.

Állásnélküli kartársaink figyelmét felhívjuk arra a körülményre, hogy új alapszabályaink értelmében állásnélküli tagjaink — jogaik megőrzése céljából a rendes tagsági díj 20 százalékát fizetik elismerési díj címén. — Állásnélküli tagjaink részére igazolványt állítunk ki nyilvántartás céljából, mit állásba helyezésük alkalmával bevonunk.

A Szakszervezeti Központ elhatározta, hogy a Rerum Novarum kiadásának 40 esztendőjének jubileumát megünnepli és az ünnepségek előkészítésére rendező bizottságot állít össze. Giesswein Sándornak, a keresztényszocializmus magyar uttörőjének szobrot emelnek.

A Máv. egész éven át kiad hétvégi olcsóbb jegyeket. A Máv. a hétvégi menettérti jegyeket újból életbe léptette. Az előző években fennálló 50 százalékos kedvezmény 33-ra redukáltatott. A hétvégi kedvezményes jegyek az egész év folyamán érvényben maradnak. Legközelebb helyijegyeket is bevezetnek, mely az utasok ülőhelyének biztosítását célozza.

Kérjük tagjainkat, akik a f. hó 9-én megnyitandó „Nemzetközi Vásár”-ra Szövetségünk útján kívánnak kedvezményes jegyet igénybe venni, hogy legkésőbb f. hó 9-ig sziveskedjenek eziránt a hivatalos órák alatt hozzánk fordulni.

Felelős szerkesztő és kiadó:

KOVÁCS GYULA.